

Vedlegg 4.

Årsrapport fra fylkeskommunene om bruken av virkemidlene fra KRD

1. Statistikkdelen

Statistikkdelen er en standard rapport til departementet. Det skal rapporteres på felleskategorier gitt nedenfor. Denne delen skal i tillegg også gi en oversikt over hvordan fylkets ramme er fordelt til de som forvalter midler på vegne av fylkeskommunene.

Etablering av felleskategorier som innsatsen skal registreres på har vært et kjerneelement i arbeidet med å lage et helhetlig og samlet rapporteringssystem for programkategori 13.50. I dette vedlegget følger en oversikt over de nye kategoriene som er innarbeidet i Rapp. 551.60 samt definisjonene.

Departementet vil ellers peke på følgende:

- Alle Interreg-prosjekter skal registreres i Rapp. 551.60, både for midler som skal dekke nasjonalt bidrag og for prosjektmidler fra fylkeskommunene. Det skal gå fram av registreringen om det dreier seg om Interreg A, B eller C. Det skal ikke rapporteres på rammen som tidligere.
- Kommuner og regionråd skal rapportere om bruken av midler fra kap 551 post 60 etter felles mal fra og med 2006. Departementet vil komme tilbake med et eget brev om innholdet, organiseringen og sammenstillingen av rapporteringen.
- Fylkesovergripende organ, som Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag, skal bruke Rapp. 551.60 på lik linje med fylkeskommunene.
- Departementet legger vekt på at registreringen av området som virkemidlene blir brukt i, eller har direkte nytte for, blir så presis som mulig. Vi har derfor utarbeidet konkrete retningslinjer for "geografiregistrering" av midlene, som skal være felles for alle som registrerer og rapporterer på bruken av de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene. Retningslinjene for geografiregistrering ligger i dette vedlegget. Denne informasjonen skal også fås i hjelpeteksten i Rapp. 551.60.
- Departementet ber om at det brukes en felles liste som grunnlag for å registrere hvem som er forvaltere av midlene fylkene får delegert over kap. 551, post 60. Denne listen blir liggende i Rapp. 551, post 60.
- Det skal registreres om tilsagnet er spesielt rettet mot kvinner, unge eller innvandrere (se ytterligere definisjoner bak i dette vedlegget).

- Det skal registreres om tilsagnet er spesielt rettet inn mot å fremme miljømål (se ytterligere definisjoner bak i dette vedlegget).
- Midler til store prosjekter/satsinger i fylkeskommunen.
Dersom prosjektet/satsingen dekker samme aktivitet og formål, kan dette registreres som ett tilsagn, tilsvarende evt. "budsjettområde" i Rapp- 551.60. Dersom prosjektet/satsingen dekker ulike aktiviteter og formål, må det gis enkelttilsagn som igjen føres inn i Rapp- 551.60. Totalrammen kan imidlertid legges inn som "budsjettområde". Der andre enn fylkeskommunen er forvalter, må prosjektet registreres som "budsjettområde" ved tildeling, og fylkeskommunen kreve rapportering på linje med den rapporteringen som vil bli krevd av for eksempel kommunene i forhold til bruken av kommunale næringsfond.

Fylkeskommunene må benytte det rapporteringssystemet for kap. 551, post 60 (RAPP-551.60) i sin forvaltning av virkemidlene og rapportering til departementet. **Hovedregelen er at alle tilsagn over kap. 551 post 60 skal registreres i RAPP-551.60.**

Unntak:

Innovasjon Norge:

Det er utarbeidet et felles mål- og resultatstyringssystem for Innovasjon Norge. Av kostnadshensyn og hensynet til en effektiv forvaltning foreslås det at Innovasjon Norge rapporterer til fylkeskommunene basert på Innovasjon Norges saksbehandlersystem. Etablererstipendiet, andre enkeltsaker og regionale program vil dermed ikke inngå i Rapp 551.60. I Rapp 551.60 registreres utgående ramme og rammetilsagn til Innovasjon Norge.

Kommuner og regionråd:

Som det også står i punktene over, skal kommuner og regionråd rapportere om bruken av midler fra kap 551 post 60 etter felles mal fra og med 2006. Det er foreløpig ikke avklart om rapportene fra kommuner og regionråd skal legges inn i Rapp. 551.60.

2. Oversikt over hovedkategorier i statistikkrapporten

- Utvikling av kunnskapsmessig – og innovasjons infrastruktur gjennom samlokalisering og samarbeid mellom bedrifter og gründere.
- Innovasjon og kompetanseutvikling i bedrifter.
- Økt entreprenørskap og økt entreprenørskapskultur.

- Utvikling av kompetansehevingstiltak for befolkning og samfunnsliv.
- Utvikling av infrastruktur og kommunale næringsarealer.
- Utviklingstiltak og lokal mobilisering for å bedre lokale tilbud til befolkningen.
- Stedsutviklings- og opprustningstiltak.
- Profilerings- og markedsføring av et område.

3. Definisjoner

a) Målgrupper og områder

- **Interreg:** Prosjekt som er del av Interregprogram A, B eller C.
- **Kvinner:** Tiltak som er rettet mot kvinner spesielt eller har som formål å treffe kvinner spesielt.
- **Unge:** Tiltak som er rettet mot ungdom eller unge i etableringsfasen eller som har som formål å treffe ungdom spesielt (18 - 35 år).
- **Innvandrere:** Tiltak som er rettet mot innvandrere spesielt eller som har som formål å treffe innvandrere spesielt. Med innvandrer mener vi en person som selv har innvandret til Norge og som har to foreldre som er født i utlandet.
- **Miljø:** Tiltak som er miljøbegrunnet, der hovedformålet med prosjektet er å bidra til naturmiljøforbedringer, miljøforbedrende kommersialiseringer, forbedret miljøkvalitet i produkter, produksjonsprosesser osv, alternative energikilder og prosjekter som skal bidra til bedre ressursforvaltning.

b) Registrering på geografi

Registrering av innsats skal skje på kommunenivå. Prosjekt/programmer som skal brukes i en eller flere kommuner, registreres på de aktuelle kommunene, eventuelt med spesifisert fordeling dersom det finnes. Prosjekt/programmer skal styrke funksjoner og miljø i et senter/en by registreres på den aktuelle kommunen, selv om det bl.a. skal bidra til å styrke en større region/fylket. Unntak fra hovedregelen er: Prosjekt/programmer som skal styrke kunnskapsgrunnlaget for virkemiddelbruken, fremme samarbeid mellom aktører i et fylke eller flere fylker, eller som er et fellestilbud til aktører fra alle deler av et fylke eller i de tilfeller der deltakende sluttmottaker ikke er kjent ved registreringstidspunktet, registreres bare på fylkesnivå.

c) Hjelpetekst til hovedkategorier og underkategorier

Med utvikling av *kunnskapsmessig – og innovasjons infrastruktur gjennom samlokalisering og samarbeid mellom bedrifter og gründere* mener vi prosjekter/aktiviteter som innebærer etablering og drift av fysiske lokaler for samlokalisering av bedrifter og gründere, med samarbeid eller fellesaktiviteter mellom bedrifter, gründere og rådgivere lokalisert innenfor det fysiske miljøet. Med *næringshager, inkubatorer, distribuerte inkubatorer, kunnskaps- og forskningsparker* menes:

Med *næringshager* menes institusjoner som tilbyr samlokalisering av bedrifter med spesialisert kompetanse i næringssvake områder.

Med *inkubatorer* menes et utviklingsmiljø for nye bedrifter som består av fysiske lokaler, kunnskap og nettverk. Normalt har en inkubator fysisk tilknytning til et fagmiljø hvor det gis organisert tilgang på kompetanse, erfaring, råd, veiledning og kapital.

Med *distribuerte inkubatorer* menes en variant av inkubator som har som mål å etablere nettverk og system for å overføre inkubatorkompetanse til mer næringssvake områder, og dessuten å legge til rette for at ideer og produkter kan utvikles profesjonelt utenom de store miljøene.

Med en *forsknings-/ kunnskapspark* menes en organisasjon som både tilbyr et fysisk miljø for gründere og bedrifter og som dessuten kjennetegnes ved: At det er formelle operasjonelle koblinger med et universitet, en høyskole eller en forskningsinstitusjon.

Å være en tilrettelegger for etablering og vekst i særlig kunnskapsintensive virksomheter.

Å være en aktiv tilrettelegger for kunnskapsoverføring mellom de(n) lokale forsknings-/utdanningsinstitusjonen(e) og foretakene som til enhver tid er lokalisert i parken. Mens en forskningspark gjerne har en kobling til et universitet, har en kunnskapspark en kobling mot en høyskole.

Med annet menes midler til andre fysiske miljø med lignende type aktivitet skal registreres. Tilrettelagte næringsareal som for eksempel nærings- eller industri-parker skal registreres som *kommunale, næringsrettede investeringer*.

Med *utvikling og styrking av nettverk mellom bedrifter, og nettverk mellom bedrifter, FOU- miljø og offentlige aktører* mener vi prosjekt/ aktiviteter som bidrar til å utvikle og styrke nettverk mellom bedrifter og mellom bedrifter og ulike offentlige aktører og kunnskapsmiljø, for å fremme samarbeid, tillit, nærhet, utveksling av kunnskap og endring av holdninger både hos bedrifter og kunnskapsinstitusjoner. Eksempler på satsinger kan være prosjekter i de enkelte fylkene rettet mot bedrifter i lokale- og regionale næringsmiljø, bransjer,

verdikjeder eller klynger, de ulike satsingene under Forskningsrådets MOBI-program, NCE o.l.

Med *innovasjon og kompetanseutvikling i bedrifter* menes fellestiltak og programmer overfor bedrifter som skal bidra til å øke den enkelte bedrifts evne og mulighet til videreutvikling. Eksempel på aktivitet er ulike bedriftsrettede kompetanseutviklingstiltak på tema som for eksempel teknologi, strategi, markedskunnskap, design og ledelse. Fylkeskommunen kan selv ikke være operatør for direkte bedriftsrettede satsinger jf. retningslinjene.

Med *tiltak for økt entreprenørskap og økt entreprenørskapskultur* menes tiltak som på ulike måter skal fremme etablering av nye bedrifter. Med underkategoriene mener vi følgende:

Tiltak som fremmer kommersialiseringer av ideer i FoU og høyere utdanning, dvs all aktivitet for entreprenørskap i høyere utdanning og innenfor FoU-miljø,
Med *mobilisering og økt entreprenørskapskultur utdanningsløpet* mener vi all aktivitet for entreprenørskap i grunnskole og videregående skole, inkludert skole-næringslivssamarbeid i form av partnerskapsavtaler og etablering av elev,- eller ungdomsbedrift. Etablering av studentbedrift registreres under tiltak som fremmer kommersialisering av ideer i FoU i høyere utdanning.

Andre tiltak/felles etablerertiltak i form av for eksempel etablererskoler, etablererkontor, nyskappingspriser og lignende.

Med *utvikling av kompetansehevingstiltak for befolkning og samfunnsliv* mener vi tiltak som bidrar til å fremme desentralisert utdanning, utvikling av nye utdanninger og bidrag til institusjonsbygging for kompetanseheving. Tiltakene som registreres her skal være rettet inn mot befolkningen og arbeidslivet generelt. Direkte bedriftsrettede kompetansehevingstiltak registreres under kompetanseutvikling i bedrifter. Tiltakene kan ikke være drift av ordinære utdanningstilbud, jf retningslinjer for kap 551 post 60, men kan brukes for å bidra til utvikling av for eksempel undervisningsopplegg, opplæringsplaner og tiltak for utvikling av nettbaserte undervisningstilbud.

Med *utvikling av infrastruktur og kommunale næringsarealer* menes bredbåndprosjekter og kommunale næringsrettede infrastrukturtiltak. Med *bredbåndprosjekt* mener vi prosjekt som skal fremme økt utbredelse av bredbånd og økt bruk av IKT i offentlig og privat virksomhet. Prosjektene kan omfatte både utredninger og prosjektering/ planlegging og gjennomføring av tiltak. Med annen kommunal næringsrettet infrastrukturtiltak menes for eksempel tilrettelegging av næringsområder med nødvendig fysisk infrastruktur, industrikanaler og vannverk. Jf også retningslinjer for bruk av midlene over kap 551 post 60. Prosjektene kan omfatte prosjektering/planlegging og gjennomføring av tiltak.

Med *mobiliserings- og utviklingstiltak for å bedre lokale tilbud til befolkningen*, mener vi prosjekter som legger til rette for utvikling av et godt offentlig- og private tjenestetilbud på mindre steder som bidrar til at folk blir boende på det stedet de bor. Ett eksempel er MERKUR-programmet. Midlene over kap. 551, post 60 kan ikke nyttes til finansiering i, og/eller ordinær drift av fylkeskommunal eller kommunal tjenesteproduksjon og bedrifter jf. retningslinjene for posten.

Med *stedsutviklings- og opprustingstiltak*, mener vi generelle sentrums-oppgraderinger, stedsutviklingstiltak og andre tiltak som vil gjøre stedet mer attraktivt for befolkning og næringsliv. Prosjektene kan omfatte både utredninger og prosjektering/planlegging og gjennomføring av tiltak. Dersom innsatsen er spesielt rettet mot reiselivsnæringen, skal prosjektet registreres under kategorien profilering og markedsføring av et område.

Med *profilering og markedsføring av et område* mener vi markedsføring av stedet/området. Med *tiltak for økt tilflytting og økte bedriftsetableringer* mener vi for eksempel målrettede kampanjer som skal stimulere til tilflytting eller tilbakeflytting til stedet/området. Med *tiltak for økt turisme og reiseliv* mener vi markedsføring av et sted/område for å bidra til videreutvikling av reiselivsnæringen.

Med *andre tiltak* menes tiltak som ikke kan plasseres i en av de 9 hovedkategoriene over. Vi ber om at innholdet i disse tiltakene spesifiseres slik at systemet kan videreutvikles for å ta høyde for aktivitetstyper som eventuelt ikke er fanget opp innenfor dette systemet.

4. Den beskrivende delen

Vi foreslår også en endring i den beskrivende rapporten fra budsjettåret 2006, og et overgangsår i forhold til beskrivende rapport i 2005.

Dagens rapporter fra fylkeskommunene er svært ulike i oppbyggingen, særlig i forhold til hvilket nivå mål, og strategier for innsatsen er beskrevet på, vi ønsker derfor at rapporteringen skal bli mer tydelig koblet til prioriteringer av virkemidler i forhold til mål, utfordringer og strategier i fylket, samt at de skal inneholde eksempler på innsats og få frem utvikling i samarbeidsprosjekt knyttet til virkemiddelbruken. Dette er forslaget til mal for budsjettåret 2006. Vi ber om at rapporten fra 2005 (med frist 21. april 2006) følger den samme malen så langt som mulig. For rapporten fra 2005 vil det selvsagt ikke være mulig å kommentere tallrapporten i forhold til de kategorier det skal rapporteres på fra og med 2006, men dersom det lar seg gjøre, ønsker vi en fordeling av innsatsen på hovedtyper av tiltak (jf. skjemaet over) og en kort kommentar til denne fordelingen.

Forslag til innhold i rapporteringen på bruken av midler:

a. Bruken av virkemidlene fra KRD i forhold til utfordringene og mål og strategier for utviklingen i fylket

Kort om

- Hovedprioriteringer for bruken av virkemidlene fra KRD i rapporteringsåret i forhold til utfordringer, mål og strategier for utviklingen i fylket nedfelt i fylkeskommunens eget planverk. Vi ber spesielt om beskrivelser av prioriteringene i forhold til omstillingsutfordringer i ulike deler av fylket (byområder og periferiområder) og for spesielle målgrupper.
- Innholdet i føringer fra fylkeskommunene til IN, kommuner, regionråd, LU osv.

b. Innhold i viktige aktiviteter

Kort om

- Hovedinnholdet i aktivitetene med størst omfang eller betydning i forhold til hovedtyper av tiltak jf. Rapp. 551.60.
- Presentasjon av eksempler på prosjekter (interessante, vellykkede eller nylig evaluerte) som er hel- eller delfinansiert over 13.50, herunder samarbeid med andre aktører.

c. Partnerskap og samarbeid

Kort om:

- Utvikling i partnerskapsarbeidet knyttet til prioriteringer av midler over kap. 551, post 60.
- Antall samarbeidsprosjekt, inkludert samfinansiering, med SIVA, Forskningsrådet og Innovasjon Norge knyttet til ulike typer nasjonalt finansierte program
- Antall samarbeidsprosjekt med regionale statlige aktører.

Den beskrivende rapporten skal være på inntil 5 sider totalt, med ca 2 sider på hvert av punkt a. og b.